

क्रमांक:-जीईएन १०२००१/१८३१/नवि-२४

नगर विकास विभाग,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : २४ डिसेंबर २००१

प्रति,

आयुक्त,
सर्व महानगरपालिका,
महाराष्ट्र

**विषय:- महानगरपालिकांच्या क्षेत्रामध्ये वृक्ष लागवडीच्या
कार्यक्रमात सामाजिक वनीकरण विभागास
सहभागी करून घेणेबाबत**

महोदय,

संचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी असे निदर्शनास आणले आहे की, नाशिक महानगरपालिकेच्या वृक्ष प्राधिकरणाचे पदसिद्ध अध्यक्ष, या नात्याने आयुक्त, नाशिक महानगरपालिका नाशिक यांनी महानगरपालिकेच्या हद्दित सामाजिक वनीकरण विभागास वृक्ष लागवडीसाठी संधी दिलेली असून याच धर्तीवर महाराष्ट्रातील इतर महानगरपालिकेच्या हद्दित सामाजिक वनीकरण विभागास वृक्ष लागवडीसाठी संधी देणे अत्यंत आवश्यक आहे

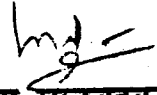
महानगरपालिकांच्या योजनाबद्ध विकास आराखडा तयार करतांना वृक्ष लागवडीसाठी कोणकोणत्या ठिकाणी वाव आहे याची ठिकाणे निश्चित केलेली असल्यात. अशा क्षेत्रावर वृक्ष लागवड करण्यामागे नागरिकांच्या ज्या अपेक्षा असतात त्या पूर्ण करण्याच्या उद्दिष्टाने वृक्ष लागवडीचा परिपूर्ण आराखडा तयार करणे अत्यंत गरजेचे आहे.

महानगरपालिकां क्षेत्रात प्रतिवर्षी वृक्ष लागवड करणेसाठी निरनिराळ्या यंत्रणाना कामे देण्यात येतात. अशा कामात वृक्ष लागवडीच्या क्षेत्राचा मगदूर, वृक्ष लागवडीची उद्दिष्टे, पाण्याची उपलब्धता इत्यादी बाबी लक्षात घेवून सामाजिक वनीकरण विभाग, वृक्ष लागवडीसाठी प्रजातींची निवड, दोन रोपांमधील अंतर इत्यादी तांत्रिक बाबींच्या दृष्टीकोनातून वृक्ष प्राधिकरणास सल्ला देवू शकतात. वृक्ष प्राधिकरणावर नेमण्यात येणा-या व्यक्तींमध्ये सामाजिक वनीकरण विभागाचा अधिकारी नियुक्त केल्यास तो हे काम करू शकेल. वृक्ष प्राधिकरणावर सेवानिवृत्त झालेल्या

सामाजिक वनीकरण/वन अधिका-यांना सुध्दा नेमून घेता येईल. महानगरपालिकांच्या क्षेत्रातील उपसंचालक/सहा.संचालक यांची पदसिध्द अधिकारी या नात्याने वृक्ष प्राधिकरणावर नेमणूक झाली तर सामाजिक वनीकरण संचालनालयाच्या उपलब्ध सेवांचा आपोआपच उपयोग महानगरपालिकांना करून घेत येईल. वृक्ष लागवडीबाबत दूरगामी विचार करून लागवडीबाबतचा प्रकल्प आराखडा तयार करण्यात उपसंचालक, सहसंचालक, यांचा सहभाग महानगरपालिकेस उपलब्ध होवू शकेल. कमीत कमी ४ ते ५ वर्षांचा विकास आराखडा तयार केला तर योग्य प्रकारची रोपे तयार करण्यासाठी आवश्यक असलेला लागवडपूर्व,सहा महिने ते एक वर्षांचा कालावधी उपलब्ध होईल व त्यामुळे रोप लागवड अधिक प्रभावी ठरेल व त्यामुळे शहरी जनतेला महानगरपालिकेतर्फे करण्यात येणा-या वृक्ष लागवडीचे माध्यमातून पर्यावरणाबाबत जागरूकता निर्माण करता येईल व ख-या अर्थाने उपवने तयार होवून या उपवनांचे माध्यमातून नव्या पिढीस वेगवेगळ्या वृक्ष प्रजातींची माहिती करून घेता येईल. वृक्ष लागवडीमुळे तयार होणारी जागा एक उत्तम निसर्ग शिक्षण केंद्र होवू शकेल.

उपरोक्त वस्तुस्थिती लक्षात घेऊन महानगरपालिकेच्या वृक्ष लागवडीच्या कार्यक्रमात सामाजिक वनीकरण विभागास प्राथम्याने सहभागी करून घेऊन त्यांच्या या क्षेत्रातील योगदानाचा फायदा महानगरपालिकांनी करून घ्यावा असे सुचीत करण्यात येते.

आपला ,

(प्र. मा. माळवदकर)
महाराष्ट्र शासनाचे उपसचिव

प्रत,

संचालक,सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य,पुणे - ४११००१ यांना त्यांचे पत्र क्र.कक्ष.३/जलसं/३७/०१-०२/१९२२,दि.२५.९.२००१ च्या संदर्भात माहितीसाठी अग्रेषित.